

общность в группе русско-французских графемических фразеологических эквивалентов проявляется достаточно ярко, несмотря на принадлежность сопоставляемых языков к разным языковым системам. Акцентируется перспективность всестороннего анализа корпуса русско-французских фразеологических эквивалентов, которые эксплицируют функциональные особенности невербальных компонентов коммуникации как специфических единиц, формирующих межъязыковую фразеологическую общность.

Ключевые слова: межъязыковые фразеологические эквиваленты, графемическая фразеосемантическая группа, общий русско-французский фразеологический фонд, невербальные средства коммуникации.

Kaika N. Russian-French Graphemic Pphraseological Equivalents.

Interlanguage phraseological equivalents of a graphemic phraseological and semantic group are under analysis. Russian and French phraseological units specific volume of this group in common fund of Russian-French phraseological equivalents has been established. Phraseological units with meanings related to realization of communicative functions of non-verbal communicative components, such as handwriting, writing manner, specifics of the division signs using, etc. have been found out. It has been defined how basic communicative meanings that graphemic components express in the act of communication are reflected in phraseology of the compared languages. The specific of phraseologisation processes and intersemiotic verbal and non-verbal units link has been educed. It has been established that phraseological community in the group of Russian-French graphemic phraseological equivalents is shown up brightly enough, in spite of belonging of the compared languages to the different language systems. Perspective of comprehensive analysis of the corps of Russian-French phraseological equivalents, explicated non-verbal communicative components functional features as specific units forming interlanguage phraseological community, has been pointed out.

Key words: interlanguage phraseological equivalents, graphemic phraseological and semantic group, common Russian-French phraseological fund, non-verbal communicative components.

Лілія Калужська
(Мелітополь)

УДК 811. 111'25: 81'272: 81'276: 32

**ПЕРЕКЛАД МЕТАФОРИЧНИХ ОДИНИЦЬ - НОСІЇВ НЕГАТИВНОЇ ОЦІНКИ
В ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ**

Проаналізовано особливості перекладу метафоричних одиниць-носіїв негативної оцінки в текстах політичного дискурсу. Такі одиниці мають високий прагматичний потенціал і, відповідно, широко використовуються в політичній комунікації при реалізації інтенції боротьби за владу. Переклад таких одиниць підпорядкований облігаторності відтворення компонента оцінності як стілетвірного чинника політичного тексту, і знаходиться під впливом закладеної в оригіналі оцінної коннотації. Основою для дослідження перекладу метафоричних одиниць у текстах політичного дискурсу стала концепція П. Ньюмарка, згідно якої політичні тексти і метафори перебувають в епіцентрі дослідження. Метафоричні одиниці систематизовано за критерієм цілісності внутрішньої форми. Визначено способи перекладу одиниць залежно від ступеню засвоєння одиниць вихідною і цільовою мовами. На даному матеріалі здійснюється апробація концепції П. Ньюмарка, яка обрана як найбільш обґрунтована з ряду інших перекладознавчих тіпологій текстів. Апробація демонструє часткову невідповідність практики перекладу теоретичним положенням британського вченого.

Ключові слова: переклад, політичний дискурс, метафори носії-негативної оцінки, оцінність.

Постановка проблеми. Політика передусім є політичною дією [7, с. 45]. Особливістю політики є її дискурсивний характер, тобто багато політичних дій є мовленнєвими діями [11, с. 18]. Складовою політичної дії є оцінка, яка завжди присутня у політичній комунікації. Висловлювання політиків містять оцінку ідей, дій, результатів певної діяльності, процесів,

особистостей. Оскільки будь-яка оцінка висловлюється з певних ідеологічних позицій [4, с. 94], тобто є ідеологічно обумовленою, доцільно розглядати її як культурно обумовлену.

Оцінність як основний стилетвірний фактор політичного дискурсу приймає участь у всіх етапах створення та реалізації політичного тексту [4, с. 94]. У сучасному перекладознавстві досліджені певні аспекти перекладу політичних текстів, а саме: способи перекладу метафори у політичному тексті, відтворення конотативного потенціалу на матеріалі текстів мас-медіа, визначення одиниць перекладу політичного тексту [1;3;6;8;10]. Метафора-носії негативної конотації є мовним знаком реалізації інтенції боротьби за владу, основної інтенції в політичному дискурсі [5]. Окремого дослідження вимагає переклад метафор як одиниць-носіїв оцінки, що зумовлює **актуальність роботи**.

Метою роботи є визначення особливостей перекладу метафоричних одиниць-носіїв негативної оцінки в текстах політичного дискурсу. Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**: (1) – визначити основні способи англомовного відтворення негативно маркованих метафоричних одиниць та звести їх у систему відповідно типів метафори; (2) здійснити кількісну апробацію концепції перекладу метафоричних одиниць авторитетних текстів, яка розроблена П. Ньюмарком, на матеріалі негативно маркованих метафоричних одиниць політичних текстів;

Виклад основних результатів дослідження. Політична комунікація може бути структурована на основі базової опозиції "свої" – "чужі". Відносини агентів політичної дії поділяють на конфліктні та консолідаційні [7, с. 47]. Залежно від характеру політичної дії (конфлікту чи консолідації) генерується негативна чи позитивна оцінка в політичній комунікації. Оцінка, закладена в тексті, не лише має бути відтворена у перекладі, а й впливає на вибір стратегії перекладу. Крім того, при виборі стратегії перекладу зазвичай враховують значний ряд факторів, як тип тексту, реципієнт тексту оригіналу. Британський перекладознавець П. Ньюмарк запропонував класифікацію, в якій переклади діляться на комунікативні та семантичні. Комунікативні переклади орієнтовані на читача тексту перекладу та мають передавати точне контекстуальне значення оригіналу у прийнятній і зрозумілій для читача формі [12, с. 47]. Семантичні переклади є текстоцентричними та спрямовані на відтворення семантичних і стилістичних особливостей оригіналу [12, с. 46].

Окремий інтерес для цього дослідження має типологія текстів, розроблена П. Ньюмарком на основі моделі мовних функцій, яку запропонував К. Бюллер і доповнив Р. Якобсон [12, с. 39-44]. Особлива увага приділяється експресивній, інформативній та вокативній функціям. П. Ньюмарк зазначає, що обмежена кількість текстів може бути кваліфікована як експресивні, інформативні чи вокативні. Доцільно говорити про тексти, в яких домінує певна функція.

П. Ньюмарк приділив увагу текстам офіційних промов політичних лідерів, які він розглядає як авторитетні тексти. Підґрунтям для кваліфікації таких текстів як авторитетних є високий статус їх авторів (голова держави, уряду, парламентської фракції) [12, с. 16, 228]. Промова політичного діяча, як авторитетний текст, належить до експресивного типу. Аналітична стаття на політичну тематику також може розглядатися як експресивний текст, оскільки викладення фактів та їх аналіз несе відбиток особистості автора і аргументується авторитетним статусом фахівців. При роботі з такими текстами, які призначені для внутрішнього реципієнта, слід використовувати метод семантичного перекладу [12, с. 47, 122]. Метод, при якому близько, якщо не буквально, перекладаються експресивні компоненти, а саме тропіка, стилістичний синтаксис, неологізми [12, с. 47]. П. Ньюмарк вважає, що при перекладі авторитетних текстів слід орієнтуватися на текст оригіналу та маркувати у тексті перекладу всі відхилення від норми вихідної мови, які генерує в тексті автор [12, с. 16, 19, 20].

На основі функціонального підходу та врахування адресної спрямованості концепція авторитетного тексту П. Ньюмарка вважається найбільш обґрунтованою і обирається для кількісної апробації на матеріалі англомовних перекладів текстів політичних промов та аналітичних статей на політичну тематику. В ході дослідження розглядаються тексти, призначені для внутрішнього реципієнта.

Важливішим засобом створення оцінки в політичному дискурсі є метафора. Метафоричні одиниці активно досліджуються як засоби вираження оцінки в політичній комунікації [2; 9]. П. Ньюмарк приділив окрему увагу перекладу метафоричних одиниць. З урахуванням його

концепції, що базується на критерії цілісності внутрішньої форми, ми поділяємо всі метафоричні одиниці на 3 основні групи:

- 1) метафоричні одиниці, що засвоєні обома мовами;
- 2) фразеологізми;
- 3) інноваційні або okazіональні метафори.

Фразеологічні одиниці в перекладознавчому дослідженні поділяються на групи за опозиціями культуроспецифічність / некультуроспецифічність, наявність / відсутність модифікацій. Інноваційні та okazіональні метафори об'єднані в одну групу на підґрунті суб'єктивності визначення стану засвоєння одиниці вихідною мовою. П. Ньюмарк відзначає, що визначення ступеню засвоєння одиниці мовою залежить від самого перекладача.

Відтворення метафоричних одиниць, які засвоєні вихідною та цільовою мовами, не повинно створювати проблем. Концепція П. Ньюмарка пропонує використовувати прямий переклад для відтворення метафор, які засвоєні обома мовами. Результати дослідження демонструють, що такі одиниці відтворюються переважно за допомогою прямого перекладу (56,2%), що відповідає положенням концепції П. Ньюмарка. Прямий переклад відтворює оцінку образними засобами, які використано в оригіналі. Так, в тексті статті генерована негативна оцінка можливостей політичних партій за допомогою метафори *беззубий*, яка має корелят в англійській мові *toothless* (такий, що має агресивну зовнішність та погану репутацію, але фактично не є небезпечним) [13, с. 113] *Однак усі перераховані опозиціонери є, по суті, "беззубими", оскільки жодна з цих партій не представлена в парламенті* (День 14.09.2006). / *However, all these oppositionists are toothless, since none of these parties hold seats in parliament* (The Day Weekly Digest 19.09.2006).

Друге місце за частотністю використання посідає відтворення негативно маркованих одиниць за допомогою експлікації (21,0%).

Фразеологічні одиниці представлені широкою групою сталих словосполучень, непряме використання яких фіксується лексикографічною літературою. Концепція П. Ньюмарка пропонує зберегти стилістичне маркування при відтворенні фразеологічної одиниці в авторитетних текстах, та експлікувати або замінювати іншою образною одиницею, яка є більш засвоєною приймаючою мовою. Переклад негативно маркованих немодифікованих фразеологізмів, які засвоєні обома мовами, позначений домінуванням використання еквівалентів (48,2%). Так, в українській та англійській мовах існує фразеологічна одиниця *місце під сонцем* / *a place in the sun* [13, с. 411], яка може набувати різного конотативного забарвлення залежно від інтенцій мовця. Під час прес-конференції Л. Кучма створює подвійну оцінку активізації діяльності політиків у зв'язку з політреформою *і всі почали шукати місце під сонцем*.

По-перше, з якої точки зору іде виконання політичної реформи (бо всі зрозуміли, тим більше, що закон є, хоча закон потім можна змінити), що наступні вибори побудовані на пропорційній основі і всі почали шукати місце під сонцем (Кучма 9.06.2004).

У перекладі використано еквівалент *place in the sun*.

First, this is in line with the proposed political reform, as everyone has started to find his place in the sun, having realized that the next parliamentary elections will be held on the proportional basis ((Kuchma 9.06.2004).

Заміна образу (22,9%), що поєднує відтворення стилістичного маркування із орієнтацією на реципієнта вторинного тексту, використовується у випадках, коли цільова мова має в своєму розпорядженні одиниці, які дозволяють більш точно відтворити семантику одиниці.

Відтворення некультуроспецифічних модифікованих фразеологізмів-носіїв негативної оцінки демонструє високий рівень збереження стилістичного маркування (81,2%). Переклад негативно маркованих фразеологізмів, що засвоєні обома мовами та є модифікованими, позначений домінуванням використання еквівалентів та прямого перекладу модифікацій (62,5%). В газетній статті для створення негативної оцінки можливої непослідовності української влади використано модифікацію фразеологізму *мати карту в рукаві*.

Нова українська влада робить широкий жест – простягає руку бізнесу. Що в цій руці, і чи не знайдеться чогось "у рукаві"? (День 12.03.2005)

Відтворення одиниці відбувається за допомогою англійського еквіваленту *have a card up one's sleeve* [13, с. 968] і дослівного перекладу модифікуючого елемента *чогось* / *something*.

The new Ukrainian government is making a generous gesture by extending a hand to business. What is in this hand and is there something "up the government's sleeve?" (The Day Weekly Digest 15.03.2005)

Прямий переклад вихідного фразеологізму та вилучення модифікацій, тобто використання еквівалентів "у чистому вигляді" (18,7%), має право на існування, оскільки модифікація може бути семантично надлишковим елементом.

Доцільним є поєднання еквіваленту з експлікацією (6,2%) у випадку культуроспецифічності модифікуючого компоненту. Так, наступний приклад містить фразеологічну одиницю *немає диму без вогню* (англомовний еквівалент *no smoke without fire* [13, с. 392]), негативний потенціал якої підсилено метафоричною одиницею *явно нахімічили* (шахраювати, обманювати). *Не може бути диму без вогню, явно нахімічили* (ДТ 19.07 –1.08.2008) / *They must have done something wrong. There is no smoke without fire* (ZN 19.07 –1.08.2008)

Відтворення культуроспецифічних немодифікованих фразеологізмів, що генерують негативну оцінку, позначене домінуванням перекладу (36,5%), що поєднує відтворення стилістичного маркування із орієнтацією на реципієнта вторинного тексту, а саме простежується широке використання заміни образу (22,7%). Такий переклад відповідає концепції П. Ньюмарка. Наступний приклад демонструє використання у перекладі фразеологічної одиниці, яка базується на іншому образі. Відтворення фразеологічної одиниці *"Маячня сивої кобили"* (реакція опонентів на висловлювання політиків) відбувається за допомогою фразеологічної одиниці цільової мови *Cock-and-Bull Story* (дуже неправдоподібна історія). Одиниці утворилися на основі різних зоологічних образів, які однак запозичені з тої самої сфери – "Свійські тварини", позначають неправдоподібне висловлювання і генерують негативну оцінку.

"Маячня сивої кобили", що вдало поєднується з Днем дурня (День 2.04.2005). /

A Cock-and-Bull Story That Dovetails Neatly with April Fools' Day (The Day Weekly Digest 5.04.2005).

Експлікація (23,3%) як спосіб перекладу культуроспецифічних немодифікованих фразеологізмів відтворює значення одиниці та негативну оцінність прямими засобами.

Відтворення культуроспецифічних модифікованих фразеологізмів здійснюється перекладом, що поєднує відтворення стилістичного маркування із орієнтацією на реципієнта вторинного тексту, тобто в руслі пропозицій П. Ньюмарка. Британський вчений вважав, що такі одиниці мають замінюватися "еквівалентними адаптованими" метафорами. Переклад, що поєднує відтворення стилістичного маркування із орієнтацією на реципієнта вторинного тексту (39,1% прикладів), використовує два основні способи збереження образності одиниці. Перший спосіб полягає в збереженні образу оригіналу та наданні додаткової інформації (10,7%) про стилістичний статус одиниці: (*a Ukrainian saying – Ed.*), *like the peasant in the proverb*. Наступний приклад містить калькування приказки, яке супроводжується додатковою інформацією.

Якщо вони так будуть молитися, то лоба розіб'ють неминуче (День 8.06.2005). / *Should they pray in this way, they are sure to crack their skulls (a Ukrainian saying – Ed.)* (The Day Weekly Digest 14.06.2005)]

Приклад із прес-конференції Л. Кучми демонструє розгортання у перекладі усіченого пейоративного фразеологізму *Поки грім не гряне, мужик не перехреститься* та надання інформації про походження одиниці *like the peasant in the proverb*.

I по-друге, у нас працює принцип – поки грім не гряне, нічого не зроблять (Кучма 9.06.2004). / *Secondly, we still live like the peasant in the proverb, who 'does not cross himself so long as the thunder does not roar'* (Kuchma 9.06.2004).

Другий спосіб перекладу, що поєднує відтворення стилістичного маркування із орієнтацією на реципієнта вторинного тексту, полягає у використанні заміни образу (21,3%), а саме, перекладі фразеологічною одиницею приймаючої мови. Значення передається за допомогою іншого образу, який має аналогічну семантику. Інший приклад демонструє відтворення зміненого фразеологізму модифікованим фразеологізмом цільової мови. Назва статті, яка присвячена оголошенню про розпуск Верховної Ради та позачергові вибори, містить фразеологізм *найшла коса на камінь* (про руйнівне для країни протистояння політичних сил), у якому компонент *камінь* змінено на *вулик*.

Найшла коса на вулик (ДТ 27.09 – 3.10.2008)

У тексті статті образ *вулик* розвивається метафоричним порівнянням *Рада гуде, як розтривожений вулик*. Перекладач використав фразеологізм *a bee in one's bonnet* з аналогічною семантикою одержимості, нав'язливої ідеї [13, с. 194].

The Bees and the Bonnet (ZN 27.09 – 3.10.2008)

Збереження зоологічного образу дозволяє відтворити подальший розвиток метафори в тексті *Рада гуде, як розтривожений вулик* (ДТ 27.09 – 3.10.2008). / *The Ukrainian parliament is now like an army of agitated bees* (ZN 27.09 – 3.10.2008).

Інноваційні або оказіональні метафори не фіксуються словниками, і перекладач має приймати рішення самостійно, враховуючи взаємовиключні точки зору теоретиків. Концепція авторитетного тексту П. Ньюмарка пропонує використовувати дослівний переклад. Всупереч концепції П. Ньюмарка переклад таких одиниць позначений домінуванням експлікації (30,3%).

Експлікація відтворює негативну оцінку використанням необразних одиниць з інгеретною негативною конотацією. Позиція опонентів вступу України до НАТО іронічно пародіюється в тексті газетної статті створенням оказіональної метафори *економіка України "ляже"*. *Про НАТО є дуже багато міфів – один із них, що після вступу до Альянсу військово-промисловий комплекс України "загнеться" й економіка України "ляже"* (День 9.02.2008).

У перекладі використана одиниця *to fail*, який дозволяє експлікувати значення метафори. *One of them is that Ukraine's military-industrial complex will collapse and the economy will fail after our country joins the Alliance* (The Day Weekly Digest 12.02.2008).

Другим за частотністю способом відтворення інноваційних і оказіональних образних одиниць зі знаком "–" є переклад (28,3%), що поєднує відтворення стилістичного маркування із орієнтацією на реципієнта вторинного тексту, із домінуванням заміни образу (14,3%).

Висновки дослідження та перспективи подальших наукових розвідок. Переклад метафоричних одиниць-носіїв негативної оцінки загалом відповідає положенням концепції П. Ньюмарка. Виняток становить відтворення інноваційних і оказіональних одиниць переважно за допомогою експлікації. Подальше вивчення перекладу негативно маркованих метафор є перспективним на матеріалі інших жанрів політичного дискурсу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Грачев Г. В. К вопросу о передаче национально-культурных коннотаций при переводе общественно-политических текстов / Г. В. Грачев // Университетское переводоведение: материалы VII Международной научной конференции по переводоведению "Фёдоровские чтения", Вып. 7. – СПб. : Филологический факультет СПбГУ, 2006. – С. 143–149.
2. Зяцькова Л. Я. Субъективная модальность политического дискурса : (на материале рос., британ. и амер. печат. СМИ) : автореф. дис. на соискание уч. степ. канд. филол. наук : спец. 10.02.20 "Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание" / Л. Я. Зяцькова. – Екатеринбург, 2003. – 25 с.
3. Калішук Д. М. Лінгвокультурні особливості перекладу політичного дискурсу / Д. М. Калішук // Вісник Сумського державного університету. Серія Філологічні науки. – Т. 1. №11(95). – 2006. – Суми: Видавництво СумДУ, 2006. – С. 153–159.
4. Клушина Н. И. Языковые механизмы формирования оценки в СМИ / Н. И. Клушина // Публицистика и информация в современном обществе. Сб. статей под ред. проф. Г. Я. Солганика. – М., 2000. – С.94–106.
5. Михалева О. Л. Политический дискурс: способы реализации агональности / О. Л. Михалева // Построение гражданского общества: Материалы международного гуманитарного конгресса. – Ч.3: Русский язык: его современное состояние и проблемы преподавания. – Иркутск: Изд-во Ирк.гос.пед.ун-та, 2002. – С. 96 – 105.
6. Плехова И. П. Культурные концепты в русской политической речи как переводческая проблема (на материале переводов речей российских политиков конца XX – начала XXI века на английский язык) / И. П. Плехова // Университетское переводоведение: материалы VI Международной научной конференции по переводоведению "Фёдоровские чтения", Вып. 6. – СПб.: Филологический факультет СПбГУ, 2005. – С. 294 – 299.
7. Санистебан Л. С. Основы политической науки / Л. С. Санистебан, перевод с исп. В. Л. Заболотного. – М. : МП "Владан", 1992. – 122 с.
8. Старцева Г. А. Проблемы перевода метафор в политическом дискурсе / Г. А. Старцева // Университетское переводоведение: материалы III Международной научной конференции по переводоведению "Фёдоровские чтения", Вып. 3. – СПб.: Филологический факультет СПбГУ, 2002. – С. 472 – 477.
9. Стрельников А. М. Метафорическая оценка политического лидера в дискурсе кампании по выборам президента в США и России : автореф. дис. на соискание уч. степени канд. филол. наук : спец. 10.02.20

- "Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание" / А. М. Стрельников. – Екатеринбург, 2005. – 17 с.
10. Третьякова Т. П. Политический текст как предмет переводоведения / Т. П. Третьякова // Университетское переводоведение: материалы VII Международной научной конференции по переводоведению "Фёдоровские чтения". - Вып. 7. – СПб. : Филологический факультет СПбГУ, 2006. – С. 508-513.
11. Шейгал Е. И. Семиотика политического дискурса / Е. И. Шейгал. – М.: ИТДГК "Гиозис", 2004. – 324 с.
12. Newmark Peter A Textbook of Translation / Peter Newmark. – Harlow: Pearson Education Limited Eighth impression, 2003. – 294 p.
13. Wilkinson P. R. Thesaurus of Traditional English Metaphors / P. R. Wilkinson. – 2nd edition. – London and New York: Routledge Taylor & Francis Group, 2002. – 2009 p.

Калужская Л. Перевод метафорических единиц-носителей негативной оценки в политическом дискурсе.

В статье рассматриваются особенности перевода метафорических единиц-носителей негативной оценки в текстах политического дискурса. Данные единицы обладают высоким прагматическим потенциалом и соответственно широко используются в политической коммуникации при реализации интенции борьбы за власть. Перевод таких единиц подчинен обязательности передачи компонента оценочности как стилиобразующего фактора политического текста, и находится под влиянием заложенной в оригинале оценочной коннотации. Основой для исследования перевода метафорических единиц в текстах политического дискурса стала концепция П. Ньюмарка, в которой особое внимание уделяется политическим текстам и метафорам. Метафорические единицы систематизируются на базе критерия целостности внутренней формы. Определяются способы перевода единиц в зависимости от степени освоения единиц исходным и принимающим языками. На данном материале осуществляется апробация концепции П. Ньюмарка, которая выбрана как наиболее обоснованная из ряда других переводоведческих типологий текстов. Апробация демонстрирует частичное несоответствие практики перевода теоретическим положениям британского ученого.

Ключевые слова: перевод, политический дискурс, метафоры-носители негативной оценки, оценочность.

Kaluzhska L. Translation of the Negative Metaphors in the Political Discourse.

The article deals with analysis of English translation techniques of the negative metaphors in the political discourse texts. These units have a high pragmatic potential. Negative metaphors are widely used for the realization of a power struggle intention in the political communication. Translation of such units strives to preserve evaluation as one of the significant features of political communication. Evaluation influences the choice of translation devices. The basis for research of metaphors translation is Peter Newmark's theory, which devotes attention to political texts and metaphors. Metaphorical units have been systematized on the basis of criterion of integrity of internal form. Ways of rendering metaphors have been sorted according to degree of conventionality. P. Newmark's theory have been chosen among other translation typologies for approbation. Approbation of P. Newmark theory has been carried out. The approbation demonstrated partial contradictions in the theory and practice of metaphors translation.

Key words: translation, political discourse, negative metaphors, evaluation.

Наталія Кувшинова
(Київ)

УДК 811.112.2'373

ХАРАКТЕРИСТИКА ЛЕКСИЧНОГО ФОНДУ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ТА СПІЛЬНІСТЬ ЙОГО З АНГЛІЙСЬКОЮ, УКРАЇНСЬКОЮ ТА РОСІЙСЬКОЮ МОВАМИ

Досліджено спільний лексичний фонд німецької, англійської, української та російської мов. Проаналізовано стан вивчення проблеми німецькомовних лексичних запозичень, охарактеризовано причини спільного походження певної лексики; подано комплексну історико-лінгвістичну характеристику німецьких запозичень; розглянуто лексичні одиниці німецької, англійської, української та російської мов. Індоевропейські мови утворюють чисельну сім'ю споріднених мов, до яких належать і групи германських та слов'янських мов. Доведено, що незважаючи на великі зміни в